

Hallituksen esitys eduskunnalle merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi merityösopimuslain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi merityösopimuslain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 42/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 9/2020 vp).

Päätös

Eduskunta on

hyväksynyt hallituksen esityksessä tarkoitetun merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon vuonna 2018 tehdyt muutokset.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

merityötä koskevan yleissopimuksen ohjeiston muutoksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen ohjeistoon tehtyjen vuoden 2018 muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutosten muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 56/2020 vp

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

merityösopimuslain 1 ja 13 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merityösopimuslain (756/2011) 1 luvun 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1449/2016, sekä
lisätään 13 lukuun uusi 13 b § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Työsopimuksen muoto ja sisältö

Työsopimusta tehtäessä työntekijälle on annettava:

- 1) ohje menettelytavoista, joiden mukaisesti työntekijä voi valittaa työnantajan merityötä koskevan lainsäädännön vastaisesta menettelystä;
- 2) hänen tarpeelliseksi katsomansa tiedot aluksen voimassa olevista katsastustodistuksista ja aluksen liikennealueesta.

13 luku

Erinäiset säännökset

13 b §

Laittomasti vangittuna pidettävän työntekijän asema

Sen estämättä, mitä 7 luvun 1 tai 2 §:ssä taikka 8 tai 9 luvussa säädetään, työsopimuksen voimassaolo ei saa päättyä, kun työntekijää pidetään vangittuna aluksella tai sen ulkopuolella merityöyleissopimuksen ohjeiston normin A2.1. 7 kohdassa tarkoitetun merirosvouksen tai aluksen aseellisen ryöstön seurauksena. Vangittuna olevan työntekijän työsuhteen voimassaolo saa laissa

Eduskunnan vastaus EV 56/2020 vp

säädetyin perustein päättää aikaisintaan, kun työntekijä on vapautettu ja hän on matkustanut kotiin tai, työntekijän kuollessa vankeuden aikana, hänen kuolinpäivänään.

Vangitulla työntekijällä on oikeus täyteen palkkaansa kotiinpaluuseen tai kuolinpäivään saakka.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Sen 13 luvun 13 b §:n voimaantulosta säädetään kuitenkin valtioneuvoston asetuksella.

Laki

merityöaikalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merityöaikalain (296/1976) 2 §:n 1—3 kohta, 9 a §:n 3 momentti ja 10 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1—3 kohta laissa 251/2019, 9 a §:n 3 momentti laissa 140/2012 ja 10 § laeissa 942/1997 ja 151/2001, seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tätä lakia ei sovelleta työhön, jota tekee:

- 1) sellaisen aluksen päällikkö, jossa tämän lisäksi on toimessa vähintään kaksi henkilöä, paitsi mitä 9 a, 10, 19 a ja 20 §:ssä säädetään;
- 2) konepäällikkö ja ylin perämies, jos heidän työtään ei ole jaettu vahtivuoroihin, paitsi mitä 9 a, 10, 19 a ja 20 §:ssä säädetään;
- 3) matkustaja-aluksen sellaisen talousosaston ylin esimies, jossa tämän lisäksi on toimessa vähintään 15 henkilöä, paitsi mitä 9 a, 10, 19 a ja 20 §:ssä säädetään;

9 a §

Vähimmäislepoaika

Jos työntekijän 1 momentissa tarkoitettu vähimmäislepoaika ei täyty työkutsujen vuoksi, hänelle on annettava riittävä korvaava lepoaika. Korvaava lepoaika on annettava niin pian kuin mahdollista.

Eduskunnan vastaus EV 56/2020 vp

10 §

Poikkeukset ylityön teettämistä ja lepoaikoja koskeviin rajoituksiin

Edellä 9 §:n 2 momentissa ja 9 a §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia ei sovelleta:

- 1) työhön, joka on välttämätöntä aluksen, aluksella olevien ihmisten tai lastin turvallisuuden vuoksi tai muiden alusten tai merihädässä olevien henkilöiden auttamiseksi;
- 2) osallistumiseksi pelastus-, palonsammutus- tai turvallisuusharjoituksiin, joita toimeenpannaan sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään;
- 3) sellaisen työn tekemiseksi, joka aiheutuu matkan kestäessä tapahtuneesta laivaväen väheneemisestä; tai
- 4) sellaisen työn suorittamiseksi, joka ei siedä viivytystä ja jota ei ole voitu suunnitella suoritettavaksi muuna ajankohtana.

Edellä 9 §:n 2 momentissa säädettyjä rajoituksia ei sovelleta ylityöhön, jota vaaditaan:

- 1) tarpeellisen vahtipalvelun suorittamiseksi satamassa; tai
- 2) satamaviranomaisten määräämän toimenpiteen suorittamiseksi.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut harjoitukset on toteutettava tavalla, joka häiritsee mahdollisimman vähän työntekijän lepoaikoja ja joka ei aiheuta väsymystä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain (248/1982) 8 a ja 10 § sekä 12 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 a § laissa 1013/2015, 10 § laissa 1339/2016 ja 12 §:n 3 momentti laissa 141/2012, seuraavasti:

8 a §

Muutoksenhaku työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen 8 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Eduskunnan vastaus EV 56/2020 vp

10 §

Poikkeukset ylityön teettämistä ja lepoaikoja koskeviin rajoituksiin

Edellä 8, 9 ja 9 a §:ssä sekä jäljempänä 12 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia ei sovelleta työhön, joka:

1) on välttämätöntä aluksen, aluksella olevien ihmisten tai lastin turvallisuuden vuoksi tai muiden alusten tai merihädässä olevien henkilöiden auttamiseksi;

2) aiheutuu työntekijöiden ennalta arvaamattomasta vähentymisestä, jos aluksen miehistöä ei voida heti täydentää kohtuullisin toimenpitein;

3) on tarpeen osallistumiseksi pelastus-, palonsammutus- tai turvallisuusharjoituksiin, joita toimeenpannaan sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään; tai

4) ei siedä viivytystä ja jota ei ole voitu suunnitella suoritettavaksi muuna ajankohtana.

Edellä 8, 9 ja 9 a §:ssä säädettyjä rajoituksia ei sovelleta ylityöhön, joka on tehtävä satamaviranomaisen tai muun vastaavan viranomaisen määräämän toimenpiteen suorittamiseksi.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettut harjoitukset on toteutettava tavalla, joka häiritsee mahdollisimman vähän työntekijän lepoaikoja ja joka ei aiheuta väsymystä.

12 §

Vuorokautinen lepoaika

— — — — —
Jos työntekijän 1 momentissa tarkoitettu vähimmäislepoaika ei täyty työkutsujen vuoksi, hänelle on annettava riittävä korvaava lepoaika. Korvaava lepoaika on annettava niin pian kuin mahdollista.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merimiesten vuosilomalain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan merimiesten vuosilomalain (433/1984) 28 §, sellaisena kuin se on laissa 71/2017, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 56/2020 vp

28 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merimiespalvelulain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimiespalvelulain (447/2007) 27 §, sellaisena kuin se on laissa 1007/2015, seuraavasti:

27 §

Muutoksenhaku

Merimiespalvelutoimiston päätökseen 9 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa vaatia oikaisua kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valitus on tehtävä Helsingin hallinto-oikeuteen kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain (1068/2013) 9 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1135/2014, seuraavasti:

9 §

Muutoksenhaku

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolain 7 a luvussa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 29.5.2020

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri